

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова Приймальної комісії

В.о. ректора Київського національного університету
імені Тараса Шевченка

Губерський Л.В.

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Програма фахового вступного випробування

для осіб, які вступають на базі

ОКР «Молодший спеціаліст»

на третій курс денної/заочної форми навчання

за ОС «Бакалавр»

Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність – 051 «Економіка»

Освітньо-професійна програма – «Економіка підприємства»

Київ – 2021

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

«УХВАЛЕНО»

Вченою радою економічного факультету
протокол № 8 від 16. 02. 2021 року

Голова вченої ради економічного факультету
проф. Ігнатюк А.І.

Програма фахового вступного випробування
для осіб, які вступають на базі
ОКР «Молодший спеціаліст»
на третій курс денної/заочної форми навчання
за ОС «Бакалавр»
Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність – 051 «Економіка»
Освітньо-професійна програма – «Економіка підприємства»

Гарант програми

Л. А. Мартинюк

Завідувач випускової кафедри
економіки підприємства

Г. М. Філюк

Київ – 2021

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма розроблена відповідно до Умов прийому на навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавра на базі молодшого спеціаліста в 2020 році, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України та Правил прийому до Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

У цій програмі терміни вживаються у такому значенні:

вступне випробування – перевірка згідно з даною програмою рівня знань, умінь, навичок вступника та, відповідно, рівня його здібностей до навчання у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка за освітньою програмою «Економіка підприємства», що проводиться у формі фахового випробування з метою оцінювання зазначеного рівня для конкурсного відбору;

вступник – особа, яка подала заяву про допуск до участі в конкурсі до Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

конкурсний бал – підсумкова сума балів, до якої входять середній бал додатку до диплома молодшого спеціаліста та результати оцінювання фахового випробування вступника;

конкурсний відбір – процедура відбору вступників на навчання у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка за рейтинговим списком вступників;

рейтинговий список вступників – список вступників за черговістю зарахування на навчання відповідно до Правил прийому до Київського національного університету імені Тараса Шевченка у 2020 році та згідно з чинним законодавством;

фахове випробування – форма вступного випробування на основі здобутого освітнього рівня молодшого спеціаліста для здобуття освітнього ступеня бакалавра при прийомі на навчання за скороченим терміном підготовки, порядок проведення якого (письмовий іспит) визначається Регламентом проведення фахового випробування при вступі до Київського

національного університету імені Тараса Шевченка на освітню програму «Економіка підприємства» (спеціальність 051 «Економіка»). Фахове випробування – професійно зорієнтоване випробування, під час якого вступник демонструє компетенції (знання, уміння та здатності) (далі – компетенції), що засвідчують його здатність навчатись у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка за означеною освітньою програмою.

Мета фахового випробування полягає у діагностиці рівня компетентностей, набутих вступниками у процесі навчання за освітнім рівнем “молодший спеціаліст” та необхідних для опанування навчальних дисциплін, передбачених програмою підготовки фахівця освітнього ступеня бакалавра за освітньою програмою «Економіка підприємства».

Вимоги до вступників. Для успішного опанування освітнього ступеня бакалавра за освітньою програмою «Економіка підприємства» вступники повинні:

- бути здатними до особистісного формування компетентностей, передбачених навчальними дисциплінами інтегрованого навчального плану підготовки фахівців освітнього ступеня бакалавра за освітньою програмою «Економіка підприємства»;

- абітурієнт повинен знати: теоретичні, правові та практичні засади господарювання на рівні підприємства; принципи формування та використання виробничого потенціалу; способи організації виробництва; особливості функціонування основних елементів виробництва; методи планування та регулювання діяльності підприємства; основні категорії та поняття економічних дисциплін, володіти сучасними методами та інструментами обробки інформації, мати навички використання економіко-математичних та статистичних методів дослідження;

- мати освітній рівень “молодший спеціаліст” за однією із споріднених спеціальностей підготовки (**додаток** до Правил прийому до Київського національного університету імені Тараса Шевченка в 2021 році);

- вільно володіти державною мовою.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Програма фахового випробування містить питання з навчальної дисципліни «Економіка підприємства», які відображають основні аспекти освітньої програми «Економіка підприємства» та відповідають навчальним програмам загальноосвітніх навчальних закладів України.

Вступне випробування. Завдання вступного фахового випробування носять як теоретичний, так і практичний характер, що дає змогу визначити рівень отриманих теоретичних знань з економіки підприємства та вміння їх використовувати для вирішення практичних господарських операцій чи ситуацій.

У процесі фахового випробування абітурієнт повинен показати вміння: аналізувати економічний стан та визначати проблеми розвитку вітчизняних підприємств в ринковому середовищі; застосовувати прогресивні методики щодо визначення ефективності господарювання підприємств; обґрунтовано визначати пропозиції щодо вдосконалення діяльності суб'єктів господарювання в умовах конкурентного середовища.

**ПЕРЕЛІК ТЕМ ТА ПИТАНЬ З
ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА»,
ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВЕ ВИПРОБУВАННЯ**

Тема 1. Підприємство як суб'єкт господарювання

1. Підприємство як суб'єкт господарювання: визначення, мета та напрямки діяльності. Правові основи діяльності підприємства.
2. Класифікація підприємств за різними ознаками.
3. Форми об'єднання підприємств в Україні. Мета їх створення та особливості діяльності.

Тема 2. Структура підприємства

4. Загальна характеристика структури підприємства.
5. Виробнича структура підприємства. Фактори, що впливають на формування виробничої структури.
6. Типи виробничої структури підприємства.

Тема 3. Управління підприємством

7. Сутність організації управління підприємством.
8. Принципи та методи управління.
9. Цілі, завдання та функції управління підприємством.
10. Типи організаційних структур управління, їх переваги та недоліки.

Тема 4. Персонал підприємства

11. Персонал підприємства, його склад і структура.
12. Розрахунок планових показників чисельності працівників.
13. Кадрова політика підприємства.

Тема 5. Продуктивність праці

14. Сутність та значення продуктивності праці.
15. Показники і методи вимірювання продуктивності праці.
16. Резерви підвищення продуктивності.

Тема 6. Основні виробничі засоби підприємства

17. Загальна характеристика основних засобів як складової виробничих засобів (матеріальних активів).

18. Класифікація основних засобів, їх структура.

19. Облік і оцінка основних засобів.

Тема 7. Відтворення основних засобів

20. Характеристика процесу відтворення основних засобів.

21. Економічна суть амортизації, норма, методи амортизації.

22. Особливості застосування методів амортизації на підприємствах України

Тема 8. Виробничі потужності

23. Поняття та види виробничої потужності.

24. Ефективність використання та відтворення основних виробничих засобів і потужностей.

25. Шляхи підвищення ефективності використання основних виробничих засобів, потужностей.

Тема 9. Оборотні виробничі засоби підприємства

26. Поняття оборотних виробничих засобів, їх склад та структура.

27. Нормування матеріально-сировинних ресурсів.

28. Шляхи кращого використання матеріальних ресурсів.

Тема 10. Оборотні кошти підприємства

29. Характеристика обігових коштів, їх склад і структура.

30. Нормування обігових коштів: суть і призначення.

31. Показники ефективності використання обігових коштів.

Тема 11. Нематеріальні ресурси

32. Нематеріальні ресурси: визначення, особливості та основні види.

33. Інші (нетрадиційні) об'єкти інтелектуальної власності.

34. Нематеріальні активи.

Тема 12. Інвестиційна діяльність підприємства

- 35. Інвестиції: суть, види та їх характеристика.
- 36. Реальні інвестиції , їх різновиди та структура.
- 37. Економічна ефективність капітальних інвестицій.

Тема 13. Виробничий процес і його організація

- 38. Сутнісна характеристика виробничого процесу, його склад (елементи), види.
- 39. Принципи організації виробничого процесу.
- 40. Організаційні типи виробництва.

Тема 14. Інфраструктура підприємства

- 41. Інфраструктура: поняття, види, значення.
- 42. Виробнича інфраструктура.
- 43. Соціальна інфраструктура підприємства

Тема 15. Планування діяльності підприємства

- 44. Суть та призначення планування на підприємстві. Види планів.
- 45. Принципи та методи планування.
- 46. Тактичне планування та оперативне планування.

Тема 16. Стратегічне та бізнес-планування на підприємстві

- 47. Суть та основні етапи стратегічного планування.
- 48. Бізнес-план: призначення та основні види.
- 49 . Загальна характеристика розділів бізнес-плану.

Тема 17. Матеріально-технічне забезпечення діяльності підприємства

- 50. Характеристика матеріально-технічного забезпечення на підприємстві (МТЗ).
- 51. Форми матеріально-технічного забезпечення.
- 52. Запаси матеріалів та їх регулювання.

Тема 18. Якість та конкурентоспроможність продукції

53. Якість продукції (послуг) як економічна категорія та показники, що її визначають.

54. Конкурентоспроможність продукції вітчизняних підприємств: поняття, рівень.

55. Основні заходи по підвищенню якості та конкурентоспроможності продукції (послуг) вітчизняних товаровиробників.

Тема 19. Оплата праці

56. Оплата праці: поняття та складові заробітної плати.

57. Тарифна система оплати праці. Характеристика її елементів.

58. Форми і системи оплати праці та особливості їх застосування.

Тема 20. Ціноутворення на продукцію підприємства

59. Ціна як економічна категорія. Функції цін.

60. Види цін (класифікація за сферами застосування).

61. Методи ціноутворення.

Тема 21. Витрати виробництва та собівартість продукції

62. Загальна характеристика витрат, що входять до складу собівартості та їх класифікація за різними ознаками.

63. Класифікація витрат за економічними елементами.

64. Собівартість та її види.

Тема 22. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства

65. Валовий прибуток (доход) та чистий прибуток (доход).

66. Рентабельність як відносний показник ефективності діяльності підприємства.

67. Чинники підвищення рентабельності підприємства.

Тема 23. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства

68. Сутність, види та принципи зовнішньоекономічної діяльності.

69. Особливості вибору іноземного партнера.

70. Організація ділових контактів із іноземними партнерами.

Тема 24. Маркетингова діяльність підприємства

71. Маркетингові функції підприємства.

72. Розроблення маркетингових програм.

73. Контроль та аналіз маркетингової діяльності

Тема 25. Реструктуризація та санація підприємства

74. Сутність реструктуризації, її форми та види.

75. Основні етапи здійснення реструктуризації

76. Санація підприємства. Сутність механізму санації та її цілей.

Тема 26. Банкрутство та ліквідація підприємства

77. Сутність банкрутства підприємства. Причини банкрутства (зовнішні та внутрішні).

78. Процес ліквідації підприємства-банкрута.

79. Форми ліквідації підприємств-банкрутів.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

1. Базилевич В.Д. Інтелектуальна власність: підручник. – Київ: Знання, 2008. – 431 с.
2. Гарнов, А. П. Экономика предприятия : учебник для бакалавров / А. П. Гарнов, Е. А. Хлевная, А. В. Мыльник. — М. : Издательство Юрайт, 2017. — 303 с.
3. Бойчик І.М. Економіка підприємства: Навч. посібник. - Вид. 2-ге доп. і перер. - Київ: Атіка, 2007. - 528 с.
4. Гетьман О.О., Шаповал В.М. Економіка підприємства: Навч. посіб. – 2-ге вид. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 488с.
5. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р.
6. Грیشнова О.А. Економіка праці та соціально-трудова відносини: підручник. – К.: Знання, 2011. – 304 с.
7. Економіка підприємства. Збірник практичних задач і конкретних ситуацій: Навч. посіб. / За ред. С.Ф. Покропивного. – К.: КНЕУ, 2008. – 323с.
8. Економіка підприємства: Навч. посіб. /За ред. П.В. Круша, В.І. Подвігіної. – К.: Ельга-Н; КНТ, 2009. – 780 с.
9. Економіка підприємства: Підручник /За ред. А.В. Шегди. – К.: Знання, 2006. – 614 с.
10. Економіка підприємства. Навч. посібник./ Шваб Л.І. – К., 2013. - 416 с
11. Іванілов О.С. Економіка підприємства: підручник / О.С. Іванілов. – К.: Центр учбов. літер., 2009. – 728 с.
12. Клочкова, Е. Н. Экономика предприятия : учебник для бакалавров / Е. Н. Клочкова, Т. Е. Платонова, В. И. Кузнецов ; под ред. Е. Н. Клочковой. — М. : Издательство Юрайт, 2017. — 447 с.
13. Капітал, основні та оборотні засоби підприємства: навчальний посібник / П. В. Круш, О. В. Клименко, В. І. подвігіна, В. О. Гулевич. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 328 с.
14. Міждисциплінарний словник з менеджменту /За ред. Д. М. Черваньова, О. І. Жилінської. – К.: Нічлава, 2011. – 624 с.
15. Організація виробництва. Навч. посібник. /Круш П.В. та ін.- К., 2014. – 536 с.
16. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року.
17. Тарасюк Г.М. Планування діяльності підприємства. Навч. посіб. – К.: "Каравела", 2011. – 352 с.
18. Шегда А.В. Стратегічне управління: підручник /А.В. Шегда. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2009. – 304 с.
19. Яркіна Н.М. Економіка підприємства: Навч. посіб. / Н. М. Яркіна. – Вид. 2-ге перероб. і доп. – К. : Ліра-К, 2017. – 600 с.

Інтернет-ресурси:

1. Верховна Рада України. Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua>
2. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

3. Інститут економіки та прогнозування НАН України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ief.org.ua/?page_id=842
  4. Найкращі актуальні бази даних по підприємствах України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ua-region.com.ua>
- Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського [Електронний ресурс].